

Sola scriptura a neomylnosť Písma

Dve výzvy, ktorým čelí sola scriptura dnes

Jedným z atribútov sola scriptura, a pritom veľmi dôležitým, je neomylnosť Písma. Čo sa pod neomylnosťou rozumie a aký vzťah má tento atribút k princípu sola scriptura, je témou tohto článku. Aký je vzťah medzi inšpiráciou a neomylnosťou? Je celé Písmo Božím slovom? Akým výzvam čelí Písmo ako Božie inšpirované slovo v dnešnej dobe? Čo sa zmenilo od počiatkov reformácie? Čo nám prinieslo osvietenstvo^{A)}, racionalizmus^{B)}, humanizmus^{C)}, sekularizácia^{D)} spoločnosti a moderné vedecké poznanie vo vzťahu k princípu sola scriptura?

1. Obmedzená neomylnosť

Zatiaľ čo dnes sa mnohé pojednania o sola scriptura sústreďujú na autoritu a inšpiráciu Písma, len málokteré dopodrobna rozoberajú neomylnosť Písma. Od čias reformácie čelí sola scriptura útokom nových protivníkov. Reformátori 16. storočia oponovali Rímu, pretože Rím spochybňoval autoritu a dostatočnosť Písma tým, že vyzdvihoval Tradíciu, ktorú považoval za Božie zjavenie s rovnakou autoritou ako samotné Písmo. Tak bola spochybňovaná aj jedinečnosť biblickej neomylnosti, lebo Rím tvrdil, že existuje aj druhý zdroj Božieho zjavenia, ktorý je rovnako neomylný, a to Tradícia. Rím neprotirečil neomylnosti Písma. Vyhlásoval neomylnosť Písma. Avšak to, že Rím vyzdvihoval Tradíciu ako druhý neomylný zdroj zjavenia, vnímali reformátori ako hlavnú hrozbu pre výhradnosť (exkluzívnosť) a jedinečnosť Písma ako jediného neomylného zdroja zapísaného zjavenia a konečnej autority pre cirkev. Dôsledok pohľadu a postoja Ríma bol devastujúci. Keď Rím tvrdil, že nielen samotné Písmo, ale aj Tradícia je neomylná, potom už Písmo nemohlo byť dostatočné a nemohlo byť autoritou samo osebe. Pre Rím bola Tradícia rovnocenne autoritatívna, pretože sa považovala nielen za zjaviteľskú, ale aj za neomylnú. Toto vyzdvihnutie Tradície malo za následok zapretie dostatočnosti Písma a zapretie konečnej (najvyššej) autority samotného Písma.

Situácia sa ešte zhoršila s nástupom osvietenstva, liberalizmu a postmodernizmu. Teraz sa už spochybňuje priamo dôveryhodnosť a pravdivosť samotnej Biblie, čo Rím 16. storočia nerobil. História ukazuje, že keď sa odmietne dôveryhodnosť Písma, netrvá dlho, kým sa následne opustí aj dostatočnosť a autorita Písma. Všimnime si tento nerozlučný vzťah medzi neomylnosťou, dostatočnosťou a autoritou. Ak by sa Písmo vo viacerých ohľadoch mýlilo, ako by mohlo predstavovať záväznú autoritu? Kedykoľvek a kdekoľvek sa pootvoria dvere uvažovaniu, že Biblia sa môže v niektorých veciach mýliť, podkopáva sa závažným spôsobom princíp sola scriptura.

Takéto prístupy existujú aj v súčasnosti. Mnohí evanjelikáli sa dnes snažia vytýčiť strednú cestu tým, že podržia biblickú autoritu a dostatočnosť, ale poprú jej neomylnosť. Zatiaľ čo niektorí úplne opustili princíp neomylnosti Písma, iní nie sú ochotní zájsť až tak ďaleko. Títo sa uchylujú k postoju „obmedzenej neomylnosti“. Tento postoj môže nabráť rôzne podoby. Jedno je však spoločné: pripúšťa sa, že v Písme sú chyby, avšak samotné ústredné biblické duchovné posolstvo je neomylné.

Zástancovia obmedzenej neomylnosti trvajú na tom, že zatiaľ čo Písmo nemusí byť dokonalé vo všetkých oblastiach, ku ktorým sa vyjadruje, ako napríklad dejiny či kozmológia, zostáva dôveryhodným vo svojom hlavnom odkaze, a preto Biblia zostáva autoritatívnou aj dostatočnou. Zástancovia obmedzenej neomylnosti si dokonca myslia, že ich postoj nenarúša princíp sola scriptura. Takýto postoj zastávali napríklad „progresívni neo-evanjelikáli“ na Fullerovom seminári v 60. rokoch. Odmietali úplnú neomylnosť Písma, avšak zastávali názor, že Písmo je najvyššia a konečná autorita pre kresťana. Tento postoj sa rozšíril v 60. rokoch dvadsiateho storočia a prežíva v zboroch a cirkvách až do dnešného dňa.

Ako máme vnímať presvedčenie o obmedzenej neomylnosti Písma? Tento postoj si vnútorne protirečí. Dôvod je ten, že spochybnenie neomylnosti a spoľahlivosti Písma vedie k spochybneniu jeho dostatočnosti a autority. Tieto atribúty Písma sú totiž nerozlučiteľné a nerozdeliteľné. Je to tak preto, lebo celé Písmo je Bohom vydýchnuté (inšpirované), a teda je bez chyby. Preto, že je celé inšpirované, má konečnú (najvyššiu) autoritu a je plne dostatočné.

Luther v debatách, v ktorých obhajoval Písmo a sola scriptura, poukazoval na to, že Písmo je výnimočné nielen preto, že je božsky inšpirované, ale aj preto, že je úplne dokonalé a bezchybné, čo silne kontrastuje s nedokonalosťou cirkevnej tradície. Luther zdôrazňoval, že pápeži sa mohli myliť a mýlili sa, koncily sa mohli myliť a mýlili sa, avšak Písmo nie. Písmo je im preto nadradené. Luther neopovrhoval autoritou cirkvi ani nezavrhoval koncily, ako keby nemali žiadnu hodnotu. Luther však neoblomne hlásal, že Písmo je jediná neomylná a spoľahlivá autorita v cirkvi.

Práve preto, že Božie slovo je Bohom vydýchnuté, je nevyhnutne bezchybné a práve preto má bezpodmienečnú a najvyššiu (konečnú) autoritu. Sola scriptura znamená, že len samotná Biblia je našou bezchybnou autoritou, a nemožno preto tvrdiť niečo iné. Luther preto veril, že cirkevné koncily, cirkevní otcovia a pápeži nemôžu mať rovnakú autoritu ako Písmo. Ich autorita sa odvíja od ich vernosti biblickému textu, ktorý jediný je inšpirovaný a neomylný. Koncily, otcovia a pápeži vlastnia len odvodenú autoritu. V tom, v čom sú v zhode s Písmom, v tom hovoria v autorite – v inom nie. Reformátori považovali neomylnosť Písma za dôsledok inšpirácie. Preto jedine Písmo má bezpodmienečnú autoritu, nie koncily či cirkevní otcovia, či pápeži.

Aj súčasná reformácia vidí alebo potrebuje vidieť neomylnosť Písma ako životne dôležitú pre princíp sola scriptura. Sme súčasťou tejto línie historického zápasu, v ktorom sa atribút neomylnosti a bezchybnosti obhajoval ako súčasť princípu sola scriptura cez storočia v rámci rôznych vierovyznaní: Belgické vyznanie (1561), Tridsaťdeväť článkov anglikánskej cirkvi (1563), Westminsterké vyznanie viery (1646), Londýnske baptistické vyznanie (1677), Chicagske vyhlásenie o neomylnosti (1978), Cambridgeské vyhlásenie (1996). Všetky tieto iniciatívy majú jedno spoločné: Písmo považujú za jediné neomylné a bezchybné, za jediný zdroj zapísaného Božieho zjavenia, ktoré samotné je záväzné pre svedomie veriaceho. Dodajme na okraj, že ani samotné vyznania viery ako také nepredstavujú neomylnú a najvyššiu autoritu, podobne ako ju nemohli predstavovať koncily či cirkevní otcovia. Ich hodnota však spočíva v zachovávaní reformačných princípov sola.

Z tohto stručného historického zhrnutia je vidieť, že v reformačných desaťročiach a storočiach pred nami bolo nepredstaviteľné povedať, že Písmo má najvyššiu autoritu, ale nie je neomylné. Pre reformátorov bolo nedostatočným definovať princíp sola scriptura len tým, že Písmo je jediný a konečný zdroj autority. Úplná definícia sola scriptura pre nich znamenala a má znamenať aj pre nás dnes, že Písmo je jediný a najvyšší (konečný), neomylný (bezchybný) zdroj autority. Ak by sme vypustili z tejto definície slovíčko „neomylný“, tak nám nezostane definícia sola scriptura v jej úplnosti.

Stručné vyjadrenie postojov neomylnosti

Postoj úplnej neomylnosti: Celé Písmo je bezchybná (neomylná) autorita.

Postoj obmedzenej neomylnosti: Len tá časť Písma, ktorá hovorí o otázkach viery, je bezchybná (neomylná) autorita.

Postoj ohraničenej (obmedzenej) neomylnosti tvrdí, že Písmo je bezchybné iba v tých otázkach, ktoré sa týkajú hlavných duchovných posolstiev, ale v iných záležitostiach sa môže myliť, a preto v týchto záležitostiach nie je vo svojich výpovediach dostatočné ani nemá konečnú autoritu. Postoj obmedzenej neomylnosti okliešťuje bezchybnosť Písma, a tak okliešťuje aj jeho autoritu a dostatočnosť. Tým ale okliešťuje aj princíp sola scriptura. Typickou formou ohraničovania neomylnosti Písma je obmedzovanie neomylnosti na záležitosti spásy. Neomylnosť Písma sa tým redukuje (zužuje). Písmo vraj nie je neomylné vo všetkých veciach, ku ktorým sa vyjadruje. Pre tento postoj sa potom mení definícia sola scriptura nasledovne: Písmo je jedinou a najvyššou autoritou v tých záležitostiach, v ktorých je neomylné. Pri tomto postoji ale vzniká nasledovný závažný problém: Kto, ktorá či aká autorita rozhodne, ktoré pasáže Písma sú neomylné a ktoré omylné? Vzniká tu potreba odvolať sa na externú autoritu ako: racionalita, logika, sekulárne kritické myslenie, skúsenosť, tradícia, veda. V tomto bode sa postoj obmedzenej neomylnosti výrazne odchyľuje od reformačného postoja sola scriptura. V tejto odchýlke sa ľudské uvažovanie či ľudská argumentácia stavia nad autoritu Písma. Hneď ako pripustíme, že Písmo môže byť v niečom omylné, staviame ľudskú autoritu nad autoritu Božieho slova.

Samotná myšlienka, že Písmo je bezchybné (neomylné) len v tých častiach, ktoré sa týkajú viery, je viac než problematická. Zástancovia postoja obmedzenej neomylnosti by radi odobrali

pravdivosť a autoritu Písmu v otázke pôvodu sveta a života a preniesli túto autoritu na vedu, ktorá obhajuje naturalistickú evolúciu ako pravdu o pôvode sveta a života. Tu však vzniká rozpor, pretože samo Písmo nám oznamuje, že „vierou rozumieme“ (vierou prijímame za pravdivé), ako vznikol svet a život (Židom 11:1-3). Teda samotná otázka pôvodu sveta, života a človeka je otázkou viery. A pritom postoj obmedzenej neomylnosti tvrdí, že vo veciach viery, ku ktorým sa Písmo vyjadruje, je neomylné. Takto sa postoj obmedzenej neomylnosti dostáva do rozporu sám so sebou. Rovnako tak aj myšlienka, že Písmo je neomylné len vo veciach spasenia. Pre evanjelium a spasenie je kľúčové, že Spasiteľ Ježiš Kristus je druhý a posledný Adam a zastupuje svoj ľud rovnako, ako prvý Adam zastupoval na počiatku všetkých ľudí. To si však vyžaduje, aby prvé kapitoly knihy Genезis boli neomylné, čo znamená, že historicky pravdivo opisujú ako postavy, tak aj udalosti. Potom ale už nie je možné preniesť autoritu a neomylnosť tejto výpovede z úvodných kapitol Písma na modernú evolučnú vedu. Aj tu sa postoj obmedzenej neomylnosti dostáva do príkreho rozporu so samým sebou.

V praktizovaní postoja obmedzenej neomylnosti sa vlastne vytvára kánon v rámci kánonu. Keď sa pozrieme na históriu protestantského liberalizmu, zistíme, že sa stále viac a viac častí Písma odtŕha a zahadzuje ako omylné. Sú to hlavne časti vyjadrujúce sa k histórii či vedeckým otázkam. V Písme sú však otázky spásy úzko a nerozlučne prepojené s históriou a dejinami národov. Vykúpenie je hlboko zakorenené v dejinách - od Adama po posledného Adama (Krista), od Edenu (rajskej záhrady) po nový Jeruzalem. Nie nadarmo sú dejiny nazývané dejinami vykúpenia.

V novozákonných textoch vidíme, ako sa apoštoli a aj sám Pán Ježiš odvolávajú na starozákonné udalosti, teda poukazujú na starozákonné texty ako na spoľahlivé, pravdivé a neomylné. V Písme nie je možné oddeliť veci viery od dejinných udalostí, pretože oboje ide ruka v ruku. V postoji obmedzenej neomylnosti je to nakoniec sám jednotlivец, ktorý si vyberá, čo v Písme je neomylné (pravdivé) a čo nie je. Takto je Písmo nakoniec pozbavené svojej autority. Na záver už len zhrnieme, že podržať princíp sola scriptura znamená aj podržať princíp neomylnosti celého Písma.

2. Veda v opozícii k princípu sola scriptura

Druhá výzva pre sola scriptura v súčasnosti pochádza z oblasti vedy. Kresťanstvo a veda nie sú nepriateľmi^{E)}. Problém vzniká vtedy, keď sa autorita vedy stavia na úroveň autority Písma. Veda je úžasný nástroj pre skúmanie poriadku v tvorstve, pre uskutočňovanie objavov^{E)}, a ak je správne použitá, vedie nás k uctievaniu stvoriteľa (Príslovia 19:1-6). Žiaľ, v súčasnosti existuje medzi kresťanmi trend vyzdvihovať vedu nad autoritu Písma alebo na tú istú úroveň^{E)}.

. Pri takomto prístupe vzniká nasledovný postoj: Ak sa zistenia vedy dostanú do rozporu s výpoveďami Písma, potom je potrebné vykladať Písmo cez optiku modernej vedy. Ak by sa harmonizovanie Písma a vedeckého poznania dostalo do slepej uličky, v tomto postoji sa odmieta výpoveď Písma a preferuje sa vedecké poznanie.

Najvypuklejším príkladom takéhoto prístupu sú evolučné tvrdenia. Kvôli evolučným tvrdeniam sa robia najväčšie kompromisy s neomylnosťou a spoľahlivosťou Písma. Toto je téma sama osebe, ktorej venujeme v mimoriadnych číslach časopisu Solas, ako aj v aktivitách občianskeho združenia Solas rozsiahly priestor. Stručne a výstižne môžeme tento problém zhrnúť nasledovne:

Evolučné tvrdenia, ktoré sú prezentované ako výsledok moderného vedeckého poznania, nie je možné harmonizovať s výpoveďami Písma o pôvode vesmíru, planéty Zem a pôvode života na našej planéte. Problém však nie je na strane neomylnosti a pravdivosti Písma. Problém je na strane evolučných tvrdení^{E)}. Nie je pravda, že evolúcia predstavuje fakty vedeckého poznania alebo overenú, dokázanú vedeckú teóriu. Evolučné tvrdenia predstavujú vedeckú hypotézu, vyskladanú na základe indícií, predpokladov a rekonštrukcií. Evolučné tvrdenia nie je možné dokázať metódami empirickej vedy. Pritom jedine empirická veda dokáže sprostredkovať

človeku spoľahlivé, overiteľné vedecké poznanie. Evolučné tvrdenia do tejto kategórie nespádajú. Evolučné tvrdenia svojím charakterom spadajú do kategórie ideológie či náboženského presvedčenia, ktoré sa prijíma vierou. Platí to rovnako o neriadenej naturalistickej evolúcii, ako aj o teistickej evolúcii, ktorá je nevydareným pokusom o zharmonizovanie biblických výpovedí a evolučných tvrdení.

Najvypuklejším príkladom rozporu medzi evolučnými tvrdeniami a biblickou výpoveďou je otázka prvého Adama a otázka pôvodu smrti. Ak by sme dali v týchto otázkach prednosť evolučným tvrdeniam, ktoré sa falošne prezentujú ako vedecky pravdivé, potom by sme stratili spoľahlivosť a neomylnosť výpovedí o prvom Adamovi a o pôvode smrti. Následne by bola neudržateľná spoľahlivosť a neomylnosť biblických výpovedí o druhom a poslednom Adamovi a o odstránení (porazení) smrti (Rímskym kapitola 5; 1. Korinským kapitola 15). Ako dôsledok toho by sme stratili celé evanjelium, vykúpenie, spasenie, vzkriesenie z mŕtvych a večný život. Takto by bola neudržateľná dokonca neomylnosť, spoľahlivosť a autorita Písma v otázkach samotného spasenia. Postoj obmedzenej neomylnosti Písma vedie postupne k strate neomylnosti a autority celého Písma.

Zhrnutie a záver

Zatiaľ čo na počiatku reformácie za čias Luthera bolo pre princíp sola scriptura najdôležitejším zápasom odmietnutie tradície katolíckej cirkvi ako rovnocenného – čo do autority – zdroja Božieho zjavenia a obhájenie princípu, že jedine Písmo samotné je Bohom inšpirované, neomylné a dostatočné Božie slovo, v súčasnosti čelí reformačné (protestantské) kresťanské hnutie úplne novým výzvam. Bolo by naivné a nerozumné domnievať sa, že v dnešnej dobe je zápas o odmietnutie tradície ako druhého (a mimobiblického) zdroja záväznej a neomylnnej autority nepotrebný či dokončený. Realita dnešných dní nás presviedča o opaku. Tento zápas je rovnako potrebný dnes, ako bol v 16. storočí a počas všetkých desaťročí a storočí reformácie a protireformácie.

My však čelíme aj novým výzvam, ktoré reformátori nepoznali. Osvietenstvo, liberalizmus, racionalizmus, sekulárne kritické myslenie, sekularizmus a vedecké poznanie priniesli nové a radikálnejšie útoky na princíp sola scriptura a obzvlášť na neomylnosť Písma. Čo je však najsmutnejšie, najhoršie a najnebezpečnejšie, tento spôsob moderného myslenia, v ktorom sa autorita človeka do určitej miery kladie nad autoritu Božieho slova, prenikol do cirkvi, konkrétne do cirkví ako miestnych zborov či spoločenstiev a do denominácií, ktoré sa historicky považujú za protestantské či reformované. V týchto cirkvách sa, samozrejme, toto preniknutie nebezpečenstvo neprejavuje ako úplné opustenie princípu sola scriptura alebo ako spochybnenie neomylnosti celého Písma (celého kánonu). Zvod prichádza v podobe postupného opúšťania postoja neomylnosti a pravdivosti tých biblických pasáží, ktoré sa javia, ako čo by boli v rozpore s moderným vedeckým poznaním, s racionalitou či s kritickým myslením. Pasáží, ktoré zdánlivo nesúvisia s nosnými duchovnými biblickými témami, akými sú vykúpenie, spása, evanjelium a večný život. Tento postoj je postojom ohraničenej (limitovanej, obmedzenej) neomylnosti Písma.

Nebezpečenstvo tohto zvodu spočíva v dvoch rovinách. V tej prvej je to fakt, že len čo opustíme neomylnosť celého Písma bez výnimky, potom sa už nezastavíme v škrtaní ďalších a ďalších biblických pasáží ako omylných či neinšpirovaných, pretože sme princíp sola scriptura vrátane jeho atribútov neomylnosti, autority, inšpirácie a dostatočnosti nahradili princípom sekulárnej logiky, sekulárnej racionality a sekulárneho kritického myslenia. Nakoniec nám z Božieho slova neostane nič, čoho by sme sa mohli chytiť, čomu by sme mohli veriť, stratíme samotné evanjelium a nádej na vzkriesenie. Veď ako by mohli prejsť sitom sekulárneho kritického myslenia a moderného vedeckého poznania skutočnosti ako nadprirodzené počatie z panny, anjeli, zázraky, vzkriesenie z mŕtvych a večný život?

Druhou rovinou je fakt, že autorita človeka – ľudské zmýšľanie a rozsudzovanie, čo pravda je a čo pravdou nie je – je stavaná nad autoritu Boha, ktorá je zjavená v Božom slove, je stavaná nad autoritu Písma. Tento samotný fakt však tvorí principiálnu zložku ľudskej vzbury a neposlušnosti voči Bohu už od pádu v rajskej záhrade. Ako môžem očakávať spasenie skrze moc Božieho slova, ak sám spochybním autoritu, pravdivosť a neomylnosť toho istého slova?

Mnohé zbory sú dnes nakazené liberalizmom, sekularizmom, teistickou či naturalistickou evolúciou a sekulárnym kritickým prístupom k Písmu. Všetky tieto postoje majú spoločný jeden koreň – opúšťajú neomylnosť celého Písma, opúšťajú princíp sola scriptura, uchylujú sa k princípu obmedzenej neomylnosti Písma, čím strácajú pevnú pôdu pod nohami a vystavujú sa enormnému nebezpečenstvu – odpadnutiu od viery v evanjelium Spasiteľa Ježiša Krista.

Peter Vajda

Poznámky:

A) Osvietenstvo bolo kultúrne hnutie, filozofický smer, životný postoj a dejinné obdobie s cieľom nahradiť názory opierajúce sa o náboženskú autoritu názormi, ktoré sú výsledkom činnosti ľudského rozumu a zároveň obstoja pred jeho kritikou.

B) Racionalizmus je filozofický smer. Vyzdvihuje ľudský rozum a myslenie ako najvyššiu autoritu v otázke poznania reality a pravdy. Racionalizmus je spôsob myslenia osvietenstva a verí v bezhraničné možnosti ľudského poznania. Racionalizmus je stanoviskom v teórii poznania, ktoré vychádza z názoru, že ratio, rozum, myslenie je jediným východiskom a zárukou platného poznania. Iba určenia, ktoré pochádzajú z myslenia, sú zárukou spoľahlivého a istého vedenia o súcne (bytí).

C) Humanizmus je filozoficko-etické stanovisko, ktorým sa ústredné miesto prisudzuje človeku, jeho blahu, potrebám a záujmom a ktoré spravidla odmieta náboženstvo a zdôrazňuje racionalizmus. Stredobodom, na prvom mieste všetkého záujmu je človek.

D) Sekularizácia znamená zosvetštenie, odmietanie akýchkoľvek náboženských princípov.

E) Keď hovoríme o vede vo vzťahu k sola scriptura, zaujíma nás hlavne vzťah vedy k teórii poznania. Nevyhnutne preto musíme rozlišovať medzi dvoma druhmi vedy: empirickou vedou a vedou o pôvode (paleovedeckými disciplínami). Empirická veda je postavená na overiteľnej skúsenosti, teda pracuje s nasledovnými metódami a prostriedkami: pozorovanie, meranie, pokus (experiment). Vedecké poznanie založené na empirickej vede je overiteľné a je principiálne pravdivé. Je pri ňom potrebné starostlivo rozlišovať medzi meraním a pozorovaním samotným a interpretáciou (výkladom) merania či pozorovania. Paleovedy, teda vedy zaoberajúce sa pôvodom (vesmíru, života...) a javmi či procesmi, ktoré sa odohrali v dávnej (vesmírnej, geologickej...) minulosti, pracujú s inými metódami a prostriedkami než empirická veda. Pôvod, javy a procesy dávnej minulosti nie sú dostupné empirii, pretože empiria sa nedá robiť dozadu v čase. Paleovedy sú odkázané a obmedzené na používanie rekonštrukcie, dedukcie, modelovania v kombinácii s empirickými nálezmi, ktoré predstavujú až koncové, dnes pozorovateľné výsledky procesov a javov, ktoré sa odohrali v dávnej minulosti. Paleovedy pri tejto rekonštrukcii či pri modelovaní pracujú s východiskovými predpokladmi, ktoré sa nedajú empiricky dokázať – prijímajú sa vierou. Z tohto dôvodu je poznanie sprostredkované paleovedami a všetkými vedami o pôvode nepriame a nie je zaručene pravdivé. Empirická veda sa nedostáva do rozporu s Božím slovom, Písmom, pretože objavuje a spoznáva vlastnosti tvorstva a zákonitosti, ktoré do tvorstva vložil Stvoriteľ. Len paleovedy, ktoré pracujú s naturalistickými (materialistickými) východiskovými predpokladmi (prijímanými vierou), sa dostávajú do príkreho rozporu s Písmom, a teda aj s princípom sola scriptura. Paleovedy však môžu pracovať aj s inými východiskovými predpokladmi (prijímanými vierou) – s biblickými. Takýto prístup k paleovedám a vedám o pôvode je známy ako kreačný prístup (kreacionizmus).

Použité zdroje:

Matthew Barrett Sola Scriptura in the Strange Land of the Evangelicalism:..., The Southern Baptist Journal of Theology (SBJT), 19(4), 2015: 9-38.